

Informacja dot. Miejskiego Planu Adaptacji

I. Cel sporządzenia MPA

Celem sporządzania **Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu (MPA)** jest opracowanie kompleksowego i długofalowego podejścia do minimalizowania negatywnych skutków zmian klimatycznych oraz zwiększania odporności miasta i jego mieszkańców na ich konsekwencje. Dokument ten **stanowi strategiczne narzędzie zarządzania ryzykiem klimatycznym**, uwzględniające lokalne uwarunkowania środowiskowe, społeczne i gospodarcze.

Miejski Plan Adaptacji **umożliwia identyfikację kluczowych zagrożeń wynikających ze zmian klimatu**, takich jak intensywne opady, fale upałów, susze czy podtopienia, a następnie **wskazuje konkretne działania adaptacyjne**, które powinny zostać wdrożone w celu ograniczenia ich skutków. Realizacja założeń MPA **przyczynia się do łagodzenia postępujących zmian klimatu** co wpływa na **poprawę jakości życia mieszkańców, zwiększenie bezpieczeństwa infrastruktury miejskiej oraz wspiera zrównoważony rozwój miasta**, zgodnie z krajowymi i międzynarodowymi zobowiązaniami w zakresie polityki klimatycznej.

II. Informacje ogólne

Miasta o **liczbie mieszkańców równej 20 tysięcy lub większej**, zgodnie z danymi statystycznymi dotyczącymi ludności według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego ogłoszonymi przez Główny Urząd Statystyczny **mają obowiązek sporządzenia miejskiego planu adaptacji**.

Adaptacja miasta do zmian klimatu **wymaga zasobów ludzkich, organizacyjnych, finansowych oraz woli politycznej**. Powodzenie procesu adaptacji miasta do zmian klimatu i opracowania MPA będzie zależało od włączenia w ten proces **władz miasta, zaangażowania urzędników oraz od udziału mieszkańców miasta i innych interesariuszy adaptacji**. Kluczem do sukcesu będzie pełne włączenie administracji publicznej i mieszkańców w proces oraz zrozumienie wagi adaptacji i tworzonego dokumentu MPA. Wola polityczna władz miasta powinna być wyrażona **uchwałą**, w której rada miasta zadeklaruje podjęcie działań zmierzających do opracowania i wdrożenia MPA. **Formalnie będzie to rozpoczęcie procesu przygotowania MPA**.

Praca nad przygotowaniem MPA wymaga interdyscyplinarnej wiedzy, co wiąże się ze **ściłą współpracą wydziałów Urzędu Miasta** a także **przedstawicieli jednostek organizacyjnych miasta**, których działania obejmują problematykę związaną z komponentami miasta wrażliwymi na zmiany klimatu lub mogą wspierać adaptację (oświata).

Wspomagająco można korzystać z pomocy przedstawicieli administracji publicznej, której zadania wiążą się z adaptacją w danym mieście, np.:

- Powiatowy Inspektor Sanitarny,
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego,
- jednostki organizacyjne Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska.

Czynnikami decydującymi o jakości MPA są **wielkość środków finansowych** przeznaczonych na jego opracowanie oraz **kompetencje i jakość współpracy** między jednostkami zaangażowanymi w tworzenie MPA.

W miarę możliwości finansowych wskazane jest korzystanie z zewnętrznej pomocy eksperckiej. Spośród ekspertów, którzy powinni być włączeni w prace nad MPA wymienić należy przede wszystkim **klimatologów i meteorologów, ekspertów zarządzania kryzysowego i zarządzania ryzykiem klimatycznym**.

Miejski Plan Adaptacji (MPA) **nie jest aktem prawa miejscowego**.

Tabela 1. Sektory funkcjonowania miasta wrażliwe na zmiany klimatu

Sektory funkcjonowania miasta i ich kluczowe komponenty
Zdrowie publiczne wrażliwe grupy społeczne, infrastruktura ochrony zdrowia, infrastruktura pomocy społecznej
Gospodarka wodna gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi, zaopatrzenie w wodę, gospodarka ściekowa
Transport komunikacja publiczna, infrastruktura
Energetyka zaopatrzenie w ciepło, energię elektryczną, gaz
Budownictwo infrastruktura, budynki publiczne
Zieleń miejska różnorodność biologiczna, system przyrodniczy miasta, tereny zieleni, lasy
Dziedzictwo kulturowe obiekty i strefy objęte ochroną, obiekty kultury, dziedzictwo niematerialne
Turystyka zasoby turystyczne, infrastruktura i ruch turystyczny
Biznes przedsiębiorstwa, dające zatrudnienie mieszkańcom lub przynoszące dochody do budżetu miasta
Gospodarka przestrzenna zagospodarowanie terenu i planowanie przestrzenne
Zarządzanie kryzysowe infrastruktura krytyczna, funkcjonowanie służb

III. Elementy składowe MPA

Miejski Plan Adaptacji (MPA) to dokument określający, jak miasto może przygotować się na skutki zmian klimatu. **Składa się z kilku kluczowych części:**

1) **Analitycznej**, w której znajduje się:

- analiza zjawisk meteorologicznych i hydrologicznych w mieście oraz ich pochodnych,
- scenariusze zmian klimatu,
- opis głównych zagrożeń klimatycznych dla miasta wynikających z analizy i scenariuszy,
- ocenę wrażliwości miasta na zmiany klimatu,
- ocenę potencjału adaptacyjnego miasta do zmian klimatu,
- analizę podatności miasta na zmiany klimatu,
- analizę ryzyka związanego ze zmianami klimatu i szans wynikających z tych zmian dla miasta;

2) **Koncepcyjnej:**

- koncepcja zazieleniania miasta, w tym zwiększania powierzchni terenów zieleni i zadrzewień;
- koncepcja zagospodarowania na terenie miasta wód opadowych i roztopowych będących skutkiem opadów atmosferycznych;

3) **Części graficznej zawierającej przedstawienie wyników analiz;**

4) **Programowej, w tym:**

- szczegółowe cele planu wraz z miernikami monitorowania skuteczności osiągnięcia tych celów,
- działania adaptacyjne do zmian klimatu wraz z opisem tych działań, wskaźnikami monitorowania skuteczności wdrażania tych działań oraz harmonogramem rzeczowo-finansowym tych działań,
- wskazanie podmiotów i organów biorących udział w sporządzaniu planu oraz sposobów ich włączenia w sporządzanie tego planu;

5) **wskazanie sposobu wdrażania planu, w tym:**

- wskazanie podmiotów i organów odpowiedzialnych za wdrażanie działań adaptacyjnych do zmian klimatu,
- zasady monitorowania skuteczności osiągnięcia szczegółowych celów planu z wykorzystaniem mierników monitorowania oraz wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu z wykorzystaniem wskaźników monitorowania;

6) **Wnioski i rekomendacje.**

IV. Obowiązki Gminy w związku z opracowaniem MPA

Sporządza się **sprawozdanie z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych co 2 lata** od dnia przyjęcia miejskiego planu adaptacji.

Wszystkie wskaźniki monitorowania i mierniki monitorowania spełniają następujące kryteria:

- 1) określona liczbowo wartość początkowa;
- 2) określona liczbowo wartość docelowa;
- 3) rok osiągnięcia wartości docelowej.

Sprawozdanie z monitorowania w roku parzystym przekazuje się Instytutowi Ochrony Środowiska w terminie **do dnia 30 czerwca roku następującego po okresie, którego ono dotyczy**, za pośrednictwem systemu elektronicznego dostępnego na stronie internetowej, której adres Instytut Ochrony Środowiska udostępnia na swojej stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej.

Miejski plan adaptacji **aktualizuje się**, uwzględniając sprawozdania z monitorowania wdrażania działań adaptacyjnych do zmian klimatu, **nie rzadziej niż raz na 6 lat**.

Zadaniem ewaluacji jest sprawdzenie, czy w wyniku podejmowanych działań powstały spodziewane rezultaty oraz, czy przełożyły się one na realizację wyznaczonych celów. W procesie ewaluacji wykorzystywane są informacje pochodzące z monitoringu oraz dodatkowe badania ewaluacyjne i wskaźniki oddziaływania.